

Vorbereidingsproces
voor een kansrijke en duurzame
samenwerking van organisaties

Canvas

Coalitievorming

Waarom dit canvas?

In de zorg werken geregeld meerdere partijen samen om nieuwe oplossingen te vinden die ze ook gezamenlijk moeten uitvoeren.

Maar de samenwerking loopt vaak spaak, omdat deelnemers onvoldoende aandacht geven aan de voorbereiding van de samenwerking (de inceptiefase). Als partijen onvoldoende uitwerken wat en hoe ze samen iets willen bereiken, dan vergroot de kans dat de samenwerking misloopt. Dit betekent verlies van veel energie, tijd en middelen, en beschadigt het onderlinge vertrouwen.

Dit canvas biedt een proces dat een stevig fundament legt onder een gezamenlijk initiatief en het bouwen van onderling vertrouwen. Het helpt partijen om stapsgewijs te onderzoeken:

- of zij samen een probleem of kans kunnen aanpakken;
- met welke gedeelde ideeën over een product, dienst of idee ze dat kunnen doen;
- wat ze van elkaar verwachten als het aankomt op uitvoering.

Het canvas met de inceptiefase helpt ons om met minder risico en meer kans van slagen coalities te starten. De propositie die dit oplevert vormt de basis voor gezamenlijke afspraken en/of een projectplan.

Dit canvas is gebaseerd op promotieonderzoek van Jaap Walter. De resultaten van zijn onderzoek zijn gepubliceerd in het boek *Het Voorspel. Succesvol initiatieven starten met meerdere partijen*. Mediawerf Uitgevers 2023.

In welke fase speelt het canvas een rol in het samenwerkingsproces?

1

Verkennen

Een partij ziet een probleem of kans en neemt het initiatief om samen met andere partijen te onderzoeken of ze zich samen willen inzetten voor het formuleren van een antwoord op een probleem, ontwikkeling of vraagstuk. Mogelijk bespreken ze al oplossingsrichtingen, maar ze maken nog geen keuze.

Connect4Care kan deze fase begeleiden.

Zodra meerdere partijen toe willen werken naar een gezamenlijke oplossing, start de inceptiefase.

2

Inceptie/ voorbereiden

De partijen verkennen verder of de voorgenomen samenwerking kans van slagen heeft. Ze onderzoeken samen hoe ze een probleem of kans kunnen en willen aanpakken, en wat ze van elkaar verwachten als het aankomt op de uitvoering. Connect4Care kan deze fase begeleiden. We doen dit aan de hand van het door ons ontwikkelde canvas.

3

Formeren

Aan de hand van de propositie maken de coalitiepartijen afspraken. Dit gebeurt meestal in de vorm van een projectplan in combinatie met een Gemeenschappelijke Opdracht Overeenkomst.

Connect4Care kan partijen ondersteunen met het opstellen van deze stukken.

Connect4Care kan ook een opdracht aannemen om het project uit te voeren.

4

Uitvoeren

Connect4Care kan ook een opdracht aannemen om het project uit te voeren.

Na de opdrachtverlening start Connect4Care met de uitvoering van het project. We contracteren derden als dat gewenst is.

Connect4Care werkt binnen de governance die is opgenomen in het projectplan.

5

Voltooien

Als het project ten einde komt, sluit de stuurgroep het project.

Indien gewenst kan daarna Connect4Care de ontwikkelde dienst of het product in beheer nemen als aan de voorwaarden van de beheername is voldaan. Afnemers ondertekenen dan een dienstverleningsovereenkomst.

Doorontwikkeling van het product verloopt vervolgens via het stakeholdersoverleg.

Hoe werkt het canvas?

3 stadia

De inceptiefase (fase 2) kent 3 stadia die in het canvas zijn weergegeven.

1

Stadium 1 betreft de kaders van de samenwerking

Wat is de bedoeling van de coalitiepartijen? Wat is het idee of de oplossing(srichting) die bij de bedoeling past? Wie zijn de supporters? Wat zijn de noodzakelijke randvoorwaarden? Welke opbrengst beogen de coalitiepartijen? Stadium 1 sluit als partijen het eens zijn. De coalitie staat dan vast en nieuwe partijen kunnen niet meer aansluiten. De conclusie kan ook zijn dan het initiatief niet levensvatbaar is.

2

Stadium 2 bespreekt het gezamenlijk organiseren van de oplossing

Het gaat dan om ieders inbreng, de coördinatie, werkverdeling en de fit met de eigen organisaties. Het kan ertoe leiden dat stadium 1 herzien moet worden. Het proces begint dan weer van voren af aan. Nieuwe partijen kunnen wederom meedoen en meedenken. Stadium 2 kan ook sluiten met een haalbare inhoud voor alle deelnemers, of de conclusie dat het initiatief niet levensvatbaar is.

3

Stadium 3 toetst of de oplossing kan slagen binnen ieders organisatie

Valt de oplossing en realisatie ervan voldoende te integreren binnen de eigen organisatie, en zijn de persoonlijke relaties die daarvoor nodig zijn voldoende geborgd? Is dit niet het geval, dan kunnen partijen stadium 2 opnieuw doorlopen, of weer beginnen bij stadium 1. De iteratie gaat door totdat de deelnemers definitief wel of niet met elkaar aan de slag willen. Zijn ze daartoe bereid? Dan vormt het samengestelde canvas de onderliggende propositie voor coalitie. Het is de basis voor onderlinge afspraken in een projectvoorstel. In het negatieve geval komt het initiatief niet van de grond.

1

Stadium 1 - Kaders

2

Stadium 2 - Gezamenlijke organisatie

3

Stadium 3 - Integratie

Bedoeling

Oplossing & karakteristieken

Opbrengst & verlies per partij

Coalitievorming

Support

Fit

Coördinatie

Bijdrage & inzet

Werkverdeling & pakketten

Integratie

1 Toelichting stadium 1

Ideeën voor **kaders**

De bedoeling

- Beschrijf waarom de partijen een coalitie starten.
- Beschrijf welk probleem of vraagstuk partijen willen benoemen en aanpakken.

Oplossing & karakteristieken

- Beschrijf duidelijk het idee, product of de dienst.
- Beschrijf de volgende 8 karakteristieken:
 1. technische (on)mogelijkheden;
 2. aansluiting op wat gebruikers belangrijk vinden;
 3. prestatie van de oplossing;
 4. risico's op korte en lange termijn;
 5. kennis die nog ontbreekt;
 6. realisatietijd;
 7. de attractie: wat het product blijvend aantrekkelijk maakt;
 8. de vorm die we de oplossing geven.

De beschrijving hoeft nog geen uitgewerkt ontwerp te zijn, maar kan ook een mock-up, denkbeeld, verhaal of protocept zijn.

Opbrengst & verlies per partij

- Beschrijf duidelijk wanneer partijen spreken van succes.
- Beschrijf per partij wat je denkt te winnen én verliezen? Een oplossing kan bijvoorbeeld kosten besparen, maar ook voor verlies aan zeggenschap zorgen.

Coalitievorming

Willen de partijen samen aan de slag? Dan staat de coalitie vast. Noteer uit welke partijen de coalitie bestaat.

Support

Check of alle relevante mensen zijn aangehaakt. Het gaat hier niet alleen om mensen met besluitvormende macht, maar ook om betrokkenen die het idee willen stimuleren met tijd en middelen en er mogelijk zelfs ambassadeur of sponsor van willen zijn.

Stadium 1 - Einde

Leg de uitgangspunten vast en ga verder met stadium 2. Of concludeer dat de samenwerking niet levensvatbaar is, maak dan een verslag met de bevindingen.

Na stadium 1 kunnen er geen nieuwe partijen aansluiten, omdat dit het voorwerk in stadium 1 op losse schroeven kan zetten. Als stadium 1 adequaat doorlopen is, zijn de relevante organisaties en mensen aangehaakt.

2 Toelichting stadium 2

Ideeën voor **gezamenlijke organisatie**

Fit met de organisatie

Toets of het gezamenlijke product of dienst nog past bij de bedoeling (missie, visie en strategie) van de coalitiepartijen. Het gaat dat ook om een goede fit met de intenties van iedere organisatie op lange termijn.

Bijdrage & inzet

- Bepaal welke middelen partijen kunnen en willen inzetten. Het gaat dan om de beschikbaarheid van voldoende kundige mensen en financiële middelen.
- Check of partijen bereid zijn hun sterke punten in te zetten.
- Bereik overeenstemming hoe je samen kunt en wilt werken en wat de omgangs- en samenwerkingsvormen zijn.

Coördinatie

Formuleer hoe de organisatie en coördinatie van de coalitie eruit gaat zien. Beschrijf de invulling van de governance, de communicatie, de planning op grote lijnen, en de onderliggende waarden en verwachtingen voor samenwerking.

Werkverdeling & pakketten

Bepaal hoe partijen het werk verdelen en beschrijf met welke werkpakketten de partijen willen werken. Die pakketten kunnen modulair of integraal zijn.

Stadium 2 - Einde

Stemmen ideeën overeen? Leg de uitgangspunten vast en ga naar stadium 3.

Geen overeenstemming? Doorloop stadium 1 opnieuw met dezelfde, of met meer of minder partijen.

Samen kun je ook tot de conclusie komen dat het initiatief niet levensvatbaar is. Maak dan een verslag met de bevindingen.

3

Toelichting stadium 3

Ideeën voor **integratie****Integratie bij de eigen organisaties**

- Benoem voor iedere organisatie welke medewerkers zich bezighouden met de integratie van het idee en daarvoor verantwoordelijk zijn. Zorg dat de vertegenwoordigers die aan de coalitie deelnemen, goed verbonden zijn met deze medewerkers. Bij voorkeur gaat het om dezelfde personen.
- Stel voor iedere partij een communicatieplan op en deel dit binnen je organisatie. Dit zorgt voor aanvullende hulp en ondersteuning.
- Wijs expliciet mensen aan die een taak en rol te vervullen hebben binnen je organisatie voor dit project. Houd je supporters uit stadium 1 betrokken.

Stadium 3 - Einde

Stemmen ideeën overeen? Leg de uitgangspunten vast. Het canvas bevat dan de propositie voor het vervolg: het maken van afspraken en een projectplan (fase 3).

Samen geen overeenstemming bereikt? Start opnieuw stadium 2 met dezelfde partijen. Of start stadium 1 met dezelfde, of meer of minder partijen.

Partijen kunnen samen ook tot de conclusie komen dat het initiatief niet levensvatbaar is. Maak dan een verslag met de bevindingen.

Colofon

Samenstelling en redactie

Fredrik Knoeff, Connect4Care

Pierre Stukker, Merktal

JvdH concept en vormgeving

Publicatiedatum

April 2024

Met dank aan

Het boek van Jaap Walter,

*Het Voorspel. Succesvol initiatieven
starten met meerdere partijen.*

Mediawerf Uitgevers 2023.

Stichting Connect4Care

Spaarnepoort 5

2134 TM Hoofddorp

023 224 86 13

info@connect4care.nl

connect4care.nl

Connect **Care**

JUISTE DATA OP DE JUISTE PLEK

1

Stadium 1 - Kaders

Bedoeling

Oplossing & karakteristieken

Opbrengst & verlies per partij

Coalitievorming

Support

2

Stadium 2 - Gezamenlijke organisatie

Fit

Coördinatie

Bijdrage & inzet

Werkverdeling & pakketten

Stadium 3 - Integratie

Integratie

